

# המקנא פרק ראשון סוטה

ז.

עין משפט  
נר מצוה

א ב מיי פק ג  
מחללת סוטה הל' א  
סמנ עשין כ:  
לא א טו טע"ע אה"ע סר  
כ טע"פ ה בהגמל  
לב ד מיי פ"ג מהל'  
אסורי זבחה הל' מ  
טו טע"ע שס:  
ה נמ"י פכ"ג מהל'  
אסורי הל' א טו טע"ע  
אה"ע סר כ טע"פ א יו"ד  
סר קלס אה"ע א:  
לב ד מיי פ"ג מהל'  
סוטה הלכה א' ב  
סמנ עשין ט:  
ז נמ"י שס טו טע"ע אה"ע  
סר קלס טע"פ א:  
לב ד מיי שס הל' ג:  
לה ט י כ מיי פ"ד  
מהל' מחמורי כפסה  
הלכה ב:  
לו ד מיי פ"ג מהל' סוטה  
א הלכה א סמנ עשין ט:  
לז מ מיי שס הלכה ד:

## תוספות שאגין

עדים במדינת הים לא  
שכיחא ולא מסקי אנשי  
אדעמייהו למחשדיהו  
לטהורות בכי והאי דשני  
לעיל לר' שמעון מרובות  
לא תלו עדים נמי לא  
תלו משום דאמתי לא היה  
קייאמא לן דרשא דהאי קרא.  
וה"ה האן ויצאו לעו  
על הטהורות שיש עדים  
במדינת הים כיון שהיה  
יולדת והא אמר לקמן דאם  
היתה יולדת בצער יולדת  
בריות ואם היתה יולדת  
שחורים יולדת לבנים. וי"ל  
דאניו דבר הניכר כל כך  
ולא מסקינן אדעמייהו  
סוטה שהיא בלאו פ"י  
דלא יוכל בעלה הראשון  
ואומרינן בפ"ק דירמיות  
אחרי אשר הוטמאה לרבות  
הנסות הטהורות: ואומר מים  
גנובים יתקנו וגו' הימנ  
מאי ואומר הא כבר נפ"ך  
הק"ו וי"ל דה"פ וכו' תימא  
דכ"ז לו לבצל להיות נאמן  
על אשתו דכיון שהיא  
שנואה בעיניו לא יבא  
עליה ומה מייחתי ואומר  
מים גנובים יתקנו ודיישי  
מא יבא עליה: **מתני'**  
היו מעלין אותה לב"ד  
הגדול שבירושלים והקשה  
ה"ר אלתון דאמאי לא  
חשיב אותה גבי מלי  
דבדו ב"ד של ע"א פ"ק  
דטמארהו וי"ל דתנא וישי  
הדיכ נמי לא קנתי זקן  
ממא דצריך ב"ד של  
ע"א. ומעלין אותה לשער  
הפירה ומשם לשער נקנור  
היה והביא יחדות נחשת  
מאלכסנדריא של מצרים  
לאותו שער ונעשו בו  
נסים כדאמר בסדר יומא  
ותקראו על שמו הוא שער  
העלין שבחומה שבין  
עזרת ישראל לעזרת נשים  
ששם משקין את הסוטות  
שלא נתקדש בקדושת  
העזרה עובי חלל אותו  
השער מפני המצורעין  
שמתקנין יחדו לבהותין על  
ביתן מים האשם על  
לוח ידו ומחוסר כפורים  
שכנס לעזרה בברית.  
לפי לא קירשום שיוכל  
לעמוד בחלל השער שאם  
היה הכהן מוציא את  
דם האשם חוץ לעזרה  
היה הוא נפסל ביצוא.  
לפי צריך להכניס ידו  
לתוך חלל העזרה וביאה  
במקצת שריא דחמנא ושם  
משקים סוטות דבעי לפני  
ה' ליה: ואם נפרמו  
פרימה גדולה מקריעה  
שנקרע לקרעים הרבה  
דמינצ"י כמו בל"ז כמו  
ההוא דפריס סילקא ליה.

**יש לה עדים במדינת הים לא שכיחא.** וה"ה בל עליה צלה דכדק  
נמי לא שכיח: **כ"י** היכי דירעי לאתרוויי ביה. והכי אמרינן  
נמי בפ' אלו הן הגולין (מסע דף ט:): גבי גולין לעיר מקלט ומסורין  
לו שני תלמידי חכמים שמא יהרגו דכדק דייק בגמרא מאי לאו  
דאמרו ז"ה דלי קטיל בר קטל  
הוא אלמא גבי המראה צעין  
תלמידי חכמים: **נדרה** שהיא בברת  
בע"ה נאמן ע"ה. תימה דמשמע  
בפרק אין מעמידין (ע"ו דף לו:): דיחוד  
דעריות דאורייתא אס כן יחוד דנדה  
מנגן דשרי ויש לומר דוקא יחוד  
דעריות דאין להן היתר דומיא דכן  
עס אמו אסרה תורה אצל נדה לאס:  
**ה"ה** הנותנת. האל היא הנותנת  
לא דמי כלל להאס דפרק  
קמא דעירובין (דף י:): **אמר** אהו  
ק"ו ופרבוח. יש לומר דוקא צפירכא  
שכן יש היתר (ס) לאיסורה פרכוהו  
אצל צה"ה הנותנת לא פרכוהו ולכן  
הוצרכה לפירכא אחריתי דאשכחן  
צדוכי קניין דחמירא לכו לאינשי  
בעריה קלה ומסמפו מינה טפי  
מעצירה חמורה כגון בפ"ק דכתובות  
(דף ד:): דחמירא לכו אצילות דלא הו  
אלא מדכונן מנדה שהיא בברת וצ"פ  
הנוקין (גיטין דף נה:): צלמתי דרבי  
יהודה חמירא לכו שציעית דלינא אלא  
לאו משנת שהא בסקילה וצריש פ"ק  
דצ"ה (דף כ:): אמר הא דקיל דקיל דקיל  
הרחקו טפי דלאמר מ"ש גבי שנת  
דסמנ לן תנא כרזי שמעון וגבי  
יוס טוב כרזי יהודה שנת דחמיר  
סמנ לן כרז"ש י"ט דקיל סמנ לן כרזי  
יהודה אלמא ויזמין דבלי מקילתא  
טפי ממחמירא ויזמין איפכא והשתא  
צריך לישב הצרייתא לפי הירושלמי  
והתוספתא דהכי מיתניא בתוספתא  
(פ"ב): ר' יהודה אומר נאמן עליה צלה  
מקל וחומר ומה נדה שחייב על  
צ"ה כרת וכו' ר' יוסי אומר הכתוב  
האמינו שנא' והציא האיש את אשתו  
וגו' וצירושלמי מיתניא הכי רבי יהודה  
אומר צלה נאמן וכו' אמרו לו לא  
אס אמרת צדה שיש לה היתר וכו'  
אמר להם רבי יהודה גזירה הכתוב  
הוא והציא האיש את אשתו וגו'  
אמרו לו וצ"ה צעדים והשתא אית  
לן למימר דבההיא תוספתא פרכוהו  
והדר אמר לכו קרא כההיא דירושלמי  
אצל (א) מדכזי יוסי א' איכא לתמיה  
דמעיקרא אמר לכו קרא והדר אמר  
לכו קל וחומר: (א) **ואומר** מים  
גנובים. נראה דהאי ואומר פירושו  
הכי כלומר מאי תלי צה"ה שאין היתר  
לאיסורה חדא דיצרו תוקפו מאחר  
שאין היתר לאיסורה אין ממון דכד  
אס לא עכשו אימתי וא"ת לא  
יתקפו יצרו על אשתו הואיל וצלה  
כזר מים גנובים יתקנו:  
מה

אם נקרעו נקרעו ואם נפרמו נפרמו עד שהוא מגלה את לבה וסותר את שער  
רבי יהודה אומר (א) אם היה לבה נאה לא היה מגלהו ואם היה שער נאה  
לא היה סותר (ב) היתה מחכסה בלבנים מכסה בשחורים היה עליה כלי זהב  
וקטליות

אם נקרעו נקרעו ואם נפרמו נפרמו עד שהוא מגלה את לבה וסותר את שער  
רבי יהודה אומר (א) אם היה לבה נאה לא היה מגלהו ואם היה שער נאה  
לא היה סותר (ב) היתה מחכסה בלבנים מכסה בשחורים היה עליה כלי זהב  
וקטליות

**לא שכיחא.** ולא מסקי אנשי אדעמייהו למחשדיהו לטהורות צה"ה.  
והא דשני לעיל (א) לר' שמעון מדוכות לא תלה עדים נמי לא תלו משום  
דאמרינן לא היה קייאמא לן דרשא דהאי קרא: **מתני'** שמא יבא  
עליה דכדק. שצריך להשקותה בירושלים צ"ד הגדול דלקמן: נאמן

**עליה.** שלא יבא: **גב'.** לא שנו. הא  
דמנ בקידושין (א) אלא שמה מתייחדת  
עם שני אנשים: שמא יאמר כו'.  
הכא נמי הואיל ושניהם אסורין צה  
לא סגי צמרי שמא יאמר הצעל  
או שליח צ"ד לנקיזו כו': דליהו  
**עליה סהדי.** אס יבא עליה יעידו  
עליו (א) צ"ד הגדול ולא יסקו: **ל"ש.**  
דלשה מתייחדת עם שני אנשים:  
**והוליואש.** עשרה. לאשת אס חוץ  
לעיר צמטה צחוקת ממה לקלקל  
עמה: **ידועי** לאתרוויי צ"ה. ולומר  
לו מן התורה כשאין האיש מנוקה  
מעון שצא עליה משנאסרה עליו  
אין המים צודקין את אשמו:  
**צעלה נאמן עליה.** ואין צריך להעמיד  
עדים אלו: **סוטה** שהיא צלמא.  
דלא יוכל צעלה הרשעון וגו' (א) דאמרין  
ביצנות בפ"ק (דף יא:): מה אני מקיים  
אחרי אשר הוטמאה לרצות סוטה  
שנסתרה: **ופה** הנותנת. המדה הזאת  
שצבאת ראה לדכדק היא הנותנת  
את הדין שאנו אומרים שצריך עדים:  
וזהו שהיא צרה. **צרה.** חמורה עליו  
ואינו צה עליה: שכן יש לה היסר.  
לכשתמנה לפיכך אין יצרו מוקפו  
שמוצטת הוא לאחר זמן: שאין לה

**הגהות הב"ה**  
**היפך.** אס תמנא עמאה ולפיכך  
לכו רודף אחריה: **גנובים.** כלומר  
דבר האסור לו יצרו רודף אחריה:  
**ופרכו.** כדאמר שכן יש לה היתר:  
**היינו ס"ק.** דצרייתא: אצל אמרו.  
ל' יהודה ל' ליה: **מתני'** ומאיימין  
**עליה.** שמה מודה: על עדי נפשות.  
כדאמרין צנסהדין הוו יודעין שלא  
כדיני ממונות דיני נפשות כו' צפרק  
אחד דיני ממונות (דף לו:): **הכנה**  
**ילדו עושה.** וגורם לנערה ילדה  
שחבא ליד קלוקל ושמה אמת הדבר  
אל צביא עמנא לדי מיתה מנוולת  
ו: **שנינים רעים.** יודעים לפתות  
ומאיינן לה ממד: **שנינים** כדאי  
**לשומען.** אינה ראויה לה (א) שאומר  
לפניה דברי הודאות דליקים הראשונים  
אלא כדי שמודה על קלוקלה כדאמר'  
לקמן (א) יהודה הודה ולא צ"ה: **שוצרס**  
**כפונסה.** כותבת שוצר על כתובתה  
זימתי והפסדתי כתובתי ונותנת צד  
צולה שלא תמצננו לאחר זמן ואינה  
נהרגת שלא תהרוז על עדים צענת  
מעשה: **לשער מורה.** שער החיצון  
צבו נכנסין להר הבית ומשם לשער  
התלמידי חכמים שמה  
יבא עליה בדרך. שמה  
נאמרה עליה, דמנן לקמן  
(א): עמאה עמאה, אחד  
לעל ואחד לצועל, אס  
צא עליה שז אין המים  
צודקין אותה. דכתיב וקח  
האיש מעין, מומן שהאיש  
מוקף מעון המים צודקין  
את אשתו, אין המים  
מוקף מעון אין המים  
צודקין את אשתו, וממא  
שם שמים ממנן לצולה  
(דושי' א:): שמא יצטרך  
אחד מהן לנקביו. ונמי  
למחמק לנעוטה (שם)  
(א). והוציאורה עשרה.  
פריש לאשת אס וזה  
(ע"ז בה). במטה. חוץ  
לעיר לעצירה כעין קובי  
מה שלא יצאו (שם) צחוקת  
שהיא ממה וקלקלו עמה,  
ואשם אס היתה (דושי' א:):  
(א) ככהן אורח בבגדיה.

**לעני רש"י**  
דמינצ"י. לחתוך  
לחיתוכי דקות, לקרוע  
גזורים.

**מוסף רש"י**  
ומוסרין לו. מי שקנא  
לאשתו ונסתרה וזאת עמלה  
להשקותה. מוסרין לו  
בית דין שפעריו, שמה  
תלמידי חכמים שמה  
יבא עליה בדרך. שמה  
נאמרה עליה, דמנן לקמן  
(א): עמאה עמאה, אחד  
לעל ואחד לצועל, אס  
צא עליה שז אין המים  
צודקין אותה. דכתיב וקח  
האיש מעין, מומן שהאיש  
מוקף מעון המים צודקין  
את אשתו, אין המים  
מוקף מעון אין המים  
צודקין את אשתו, וממא  
שם שמים ממנן לצולה  
(דושי' א:): שמא יצטרך  
אחד מהן לנקביו. ונמי  
למחמק לנעוטה (שם)  
(א). והוציאורה עשרה.  
פריש לאשת אס וזה  
(ע"ז בה). במטה. חוץ  
לעיר לעצירה כעין קובי  
מה שלא יצאו (שם) צחוקת  
שהיא ממה וקלקלו עמה,  
ואשם אס היתה (דושי' א:):  
(א) ככהן אורח בבגדיה.

של סוטה, אם נקרעו, נקרעו עד שהוא מגלה את שער. וסותר את שער. קלעי שער. (שם).